

BİR DİNOZORUN HATIRA DEFTERİNDEN NUSAYBİN – CİZRE ATEŞ HATTI (ÖYKÜ 6)

1980 Ekim ayı, 12.Eylül olayının üzerinden nerdeyse bir ay sonra, Kanada sermayeli "Alaaddin Middle East " Petrol şirketinin Türk ortağı Oyman Sayer Bey Ankara'daki bürosunda gidiş-gelişlerle heyecanını bastırmaya çalışmaktadır, öyle ya o gün öğleden sonra Kenan Evren Paşa'ya Türkiye petrol potansiyeli hakkında bir sunum yapmak için davetlidir. Diğer petrol uzmanlarının da aynı gün içinde farklı zaman aralıklarında bilgilendirme yapacaklarından da haberdardır. Neler önemli, ne söylemeli kafasında hızlı bir plan yapar, zira tahsis edilen kısa zamanda tüm ayrıntılara girmek mümkün olmayacaktır, hazırlıklı gitmelidir.

"Sayın Paşam, Türkiye'de petrol işindeki tüm uzmanların bildiği bir konu vardır; petrol üçgeni olarak anılan ve tabanı Ülkemizin Suriye sınırı boyunca Nusaybin – Cizre arasında yer alan bu tepetaklak ters üçgenin güneydeki üçüncü köşesi Irak-Suriye sınırındaki bir kasabadır (adını öykü yazarı unuttuğu için burada veremiyor...) Bu sahada petrol arama ruhsatı TPAO'na aittir, ama yıllardan beri hiçbir faaliyet yapılmamıştır. Lütfen talimat veriniz ki TPAO orada çalışmalara başlasın, yok şayet bize görev verecek olursanız yarından tezi yok Ülkemin çeşitli bölgelerindeki makine-ekipmanımın tamamını bu petrol üçgeni içinde faaliyete başlatırım, bu kadar umutluyum, hatta eminim"

Oyman Bey bu olayı samimi arkadaşı, sonradan iş ortağı olan inşaat yüksek mühendisi Demir Alumur (erken rahmetli oldu, nur içinde yatsın) beye aynan anlatır. O da bunu o dönem mesai arkadaşı ve yardımcısı olan bu öykünün yazarına aktarır.

1981 yılı baharında (mart-nisan dönemi olmalı) gazetelerin ilk sayfasında müjdeli büyük haber "TPAO'nın büyük başarısı; Dinçer 1 – Kuyusundan petrol fışkırdı." Bir-iki ay sonra gene gazetelerde ilk sayfa haberi: "Dinçer 2 Kuyusundan petrol fışkırdı." Ondandır çok uzun süren bir sessizlik, yöreden hiçbir haber yok ya da basına sızmadı...

Daha sonraki dönemlerde yöreden gelen haberler önceleri hep terör ve kargaşa üzerineydi ve nihayet 2000'li yıllarda nereden ihtiyaç doğduysa birden bire Türkiye-Suriye sınırının mayınlardan arındırılması ve bu işin uluslar arası bir ihaleyle yapılması projesi basında yer aldı. En güçlü yüklenici aday İsrail idi ve toprakların galiba 49 yıllık kullanım hakkı karşılığında bu işi yapmayı teklif ediyordu, mayınlardan temizlenen topraklar güya tarımsal amaçlı kullanılacaktı (yerseniz...). Tabii kamuoyunda hararetili bir tartışma başladı, bir çok yerli yüklenici işe talip oldu, hatta biz döşedik, biz sökeriz diyen Türk Ordusu'nun bazı eski mensupları ortaya çıktı, ücretsiz yaparız diyenler oldu. (bu mayınlar niçin sökülecek, Suriye ile Türkiye birleşecek mi diyen olmadı...) Bu arada internet ortamında mayın imha eden, iş makinesinden modifiye edilmiş bir özel makinenin mayınları nasıl patlattığını ve yürüyüş hızıyla bu işi yaptığını gösteren tanıtıcı bir film izlenebilmekteydi.

"Gelinen nokta, bu iş İsrail'e yaramayacaksa yapılmasını daha iyi" diye düşündüren bir görünüm arz ediyor, sanki derin dondurucuya kondu. Ani bir baskınla Sürpriz yapılırsa şaşırılmayalım, nasıl olsa alıştırıldık...

Hafızam nedense birden 1967-68 yıllarına geri gitti; B.Almanya'daki Üniversitenin Maden Fakültesi Büyük salonunda tek boş koltuk kalmamacasına diğer fakültelerden (başta jeoloji ve mineraloji) öğrenciler ve öğretim üyeleri, anlı-şanlı profesörler yerlerini almışlar, özel davetli konuşmacıyı bekliyorlardı. İsviçre'de petrol jeolojisi konusunda eğitim almış, uluslar arası üne

1981 yılı baharında (mart-
nisan dönemi olmalı)
gazetelerin ilk sayfasında
müjdeli büyük haber
"TPAO'nın büyük başarısı;
Dinçer 1 – Kuyusundan
petrol fışkırdı."

TPAO'nun içine virüs mü girdi ki MTA'nın daha yeni kurulmuşken kısıtlı kıt imkânlarla keşfettiği bir Raman Bölgesi büyüklüğünde yeni bir petrol sahası bulunamadı? Zaman gerçeklerin ortaya çıkmasını sağlayan en önemli unsur olduğuna göre tarih doğruyu yazacaktır.

sahip, şimdi profesör olan Türk uzman Türkiye'nin petrol potansiyeli hakkında konuşacaktı. Evet konuştu, kusursuz bir Almanca ile bir saatten daha uzun konuştu, ve özetle Irak, İran, Hazar Denizi (Azerbaycan), Romanya (Batı Karadeniz) gibi komşularımız petrol denizinde yüzerken Allah Türkiye'ye vermemiş, Türkiye'de petrol yok, ne yapalım dedi, noktayı koydu. MTA bursu ile Jeoloji diplomasını Alman üniversitesinden almış ve aynı yerde doktora çalışmasına başlamış İsmail Seyhan ile beraber dinleyiciler arasındaydık. "Böyle kesin bir yargıya varabilmek için ne tür çalışmalar hangi kapsamda yapılmış olabilir?" mealindeki soruma İsmail beyin verdiği yanıt çarpıcıydı; "bazı uzmanlarımız büyük petrol şirketlerinden hatırı sayılır danışmanlık ücreti alırlar hizmet vermeden ve en azından gerçekleri gizlerler, kesin yargı için uzun soluklu, disiplinli, masraflı uzmanlık çalışmaları gereklidir ki bunun ülke genelinde yapılmış olduğu düşünülemez." Daha da çok çarpıldığım olay, bundan 8-9 yıl sonra mühendis olarak ülkemde çalışırken bu ünlü petrol uzmanının Milliyet gazetesinin ekonomi sayfasında "Türkiye'de petrol olabilir" başlıklı bir beyanatını okumam oldu, ve acaba danışmanlık statüsü son mu buldu diye düşünmeden edemedim, Allah'ım yanlışlık/haksızlık yaptıysam beni affet...

TPAO'nun içine virüs mü girdi ki MTA'nın daha yeni kurulmuşken kısıtlı kıt imkânlarla keşfettiği bir Raman Bölgesi büyüklüğünde yeni bir petrol sahası bulunamadı? Zaman gerçeklerin ortaya çıkmasını sağlayan en önemli unsur olduğuna göre tarih doğruyu yazacaktır.

Her ne kadar güçlü ülkelerin fütürologları bazı senaryoları kendi çıkarları için kehanet gibi beyinlere enjekte etmeye çalışsalar da geleceği kimse bilemez. Buna rağmen haddimizi aşarak "Nusaybin – Cizre Hattında bundan sonra gelişecek olayları yakın takip altına almak, kan ve ateş bölgesini iyi analiz etmek Millet ve ülke çıkarlarını korumak ve kollamak adına çok önemlidir" savını ortaya sürelim, belki birileri bu savı önemser.

Yazan:

Kulağı Kelaynak Kuşu küpeli bir Dinozor